

Anna Makar (1918-1996)

Gospodyni domowa

W związku małżeńskim z Romanem Makarem;
dwoje dzieci Wołodymyra (1941) i Orest (1943).

Razem z mężem postanowiła ukryć pod swoim
domem w Borystawiu siedmiu żydowskich
przyjaciół – ukryła 13

Kiedy Roman był w pracy, Anna musiała zdobyć
dla ukrywanych wystarczającą ilość jedzenia, nie
budząc podejrzeń, dlatego też siostry Anny
przychodziły z kosztami jedzenia.

Jurek Rotenberg i Rita Harmelin lubili ich
odwiedzać i bawić się z Anną i trzyletnią córką
Wołodymyrą, którą nazywali Lodzią. Ponieważ Lodzia umiała już mówić, Żydówki
ukryte pod podłogą otrzymały dla bezpieczeństwa imiona sióstr Anny.

Po wojnie Anna pracowała w fabryce obuwia w Borystawiu.

28.07.2015 r. Anna i Roman Makar zostali uhonorowani przez Yad Vashem jako
Sprawiedliwi wśród Narodów Świata.

+++

Pewnego razu, gdy Anna wracała do domu sama z zaopatrzeniem,
zainteresowało się nią kilku niemieckich policjantów lub żołnierzy i poszło za nią
do domu. Potrzeba było wielkiej pomysłowości i odwagi, ażeby ochronić siebie i
innych.

*»Przyszło dwóch niemieckich żołnierzy. Powiedzieliśmy Romkowi (mężowi Anny),
żeby przyszedł do nas i ukrył się pod podłogą. Romek miał gorący temperament!
Nie wiedzieliśmy, co on zrobi. Został na całą noc... Anna dała im (żołnierzom) coś
do picia, jak sądzę. Włożyła Orczyka (Oresta) do wózka i kołysała dziecko do snu
przez całą noc. Była tam skrzypiąca deska. Całą noc robiła hałas wózkem na
skrzypiącej desce w korytarzu. Dziecko prawdopodobnie spało, ale ona była
bardzo mądra i hałasowała, żebyśmy wiedzieli, że nic jej nie jest. Oni (żołnierze)
spali i wyjechali wcześniej rano, aby nadrobić zaległości. Anna była bardzo młoda
i ładna. Miała dwadzieścia cztery lata.«*

Rita Harmelin, Ocalona

Źródła: Prywatne archiwum i informacje Karen Bijkersma, Yad Vashem rescuer database